

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO-GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W WIELUNIU
ZA ROK 2019

Spis treści

I. POMOC ŚRODOWISKOWA – Wieluń, ul. Okólna 7, ul. Reformacka 3	3
1. Charakterystyka osób objętych pomocą społeczną	4
2. Świadczenia z pomocy społecznej	5
3. Pomoc materialna dla uczniów	11
4. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza	11
5. Informacja o realizacji projektu „Centrum Usług Środowiskowych w Powiecie Wieluńskim”	12
6. Działania związane z realizacją Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wieluń na lata 2016-2020 , gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Wieluń na rok 2019 oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii w Gminie Wieluń na rok 2019.	13
II. POMOC INSTYTUCJONALNA	15
1. DOM PRACY SOCJALNEJ – Wieluń, ul. Okólna 7 i Olewin 92	15
2. WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ – Olewin 92	22
III. ŚWIADCZENIA RODZINNE	27
SAMODZIELNY REFERAT ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH - Wieluń ul. POW 14	27
Podsumowanie	30

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu jako jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego Gminy Wieluń realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej. Rodzaj zadań, zasady i tryb udzielania świadczeń oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.) oraz akty wykonawcze do ww. ustawy.

Pomoc społeczna jest – zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – instytucją polityki państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Osoby i rodziny korzystające z pomocy są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

I. POMOC ŚRODOWISKOWA – Wieluń, ul. Okólna 7, ul. Reformacka 3

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa odpowiednio w art. 8 ust.1 pkt 1 i 2 w/cyt. ustawy. Kryterium dochodowe kwalifikujące do świadczeń pomocy społecznej wynosi 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 528 zł na osobę w rodzinie.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczna może być świadczona w formie pieniężnej i niepieniężnej. Ustawa zawiera katalog świadczeń o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym.

Podstawowym narzędziem, w oparciu o które przyznawane są świadczenia z pomocy społecznej jest rodzinny wywiad środowiskowy. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny albo w miejscu jej pobytu. Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Pracownicy socjalni w roku 2019 przeprowadzili 2111 wywiadów środowiskowych, 158 wywiadów alimentacyjnych i 73 wywiady dla świadczeń rodzinnych.

W roku 2019 wydano 5289 decyzji administracyjnych, w tym 5216 dotyczących świadczeń z pomocy społecznej i 73 decyzje dotyczące pomocy materialnej dla uczniów. Wśród wydanych decyzji było 76 odmów, w tym: 75 odmów udzielenia pomocy ze świadczeń pomocy społecznej i 1 odmowa przyznania zasiłku szkolnego. Decyzje odmawiające przyznania pomocy spowodowane były w większości niespełnieniem kryterium dochodowego przez daną osobę bądź rodzinę.

W 2019 roku zostały złożone 2 odwołania od wydanych decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń z pomocy społecznej, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Sieradzu obie decyzje wydane przez Ośrodek utrzymało w mocy.

1. Charakterystyka osób objętych pomocą społeczną

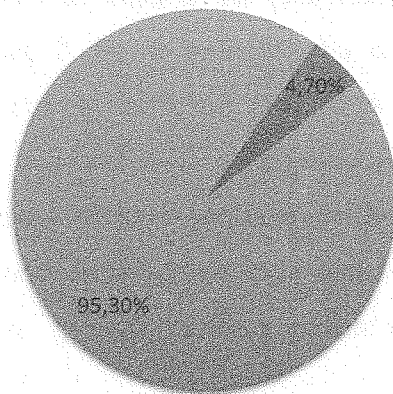
Na przestrzeni roku 2019 pomocą społeczną objęto łącznie 696 rodzin – liczba osób w tych rodzinach 1.492 -w tym:

- 511 rodzin, którym przyznano decyzją świadczenia - o liczbie osób w rodzinie 1.043;
- 185 rodzin skorzystało wyłącznie z pracy socjalnej - liczba osób w tych rodzinach - 449.

Według stanu na 31 grudnia 2019 roku na terenie Miasta i Gminy Wieluń zameldowanych było na stałe 31.757 osób.

Wykres: procentowy udział osób korzystających z pomocy społecznej na tle liczby mieszkańców Gm. Wieluń 2019 r.

- 4,70% tj. 1.492 osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej
- 95,30% tj. 30.265 osoby niekorzystające ze świadczeń pomocy społecznej

100% - 31.757 mieszkańców Miasta i Gminy Wieluń w roku 2019

Powody przyznania pomocy społecznej

Środowiska (osoby/rodziny), które w 2019 roku korzystały z różnego rodzaju świadczeń z zakresu pomocy społecznej, zmagają się z wieloma problemami życiowymi, co ilustruje poniższa tabela.

Tabela nr 1: powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w latach 2018 i 2019.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Rok 2018		Rok 2019	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Bezrobocie	277	684	244	616
Długotrwała, ciężka choroba	316	509	299	490
Niepełnosprawność	250	416	241	400
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.	93	352	61	223
Potrzeba ochrony macierzyństwa	67	320	65	304
Alkoholizm	87	135	52	79
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	13	18	12	19
Bezdomność	8	8	7	7
Narkomania	3	4	1	1
Zdarzenie losowe	3	4	1	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-03

Z przedstawionych danych wynika, że najpoważniejszą trudnością życiową klientów pomocy społecznej jest długotrwała, ciężka choroba. Kolejnymi poważnymi obszarami problemów są bezrobocie, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

2. Świadczenia z pomocy społecznej

W roku 2019 na zasilki i inne świadczenia z pomocy społecznej wydatkowano ogółem: 3.601.678,02 zł.

Analizę poniesionych wydatków w latach 2018–2019 wg rodzaju udzielonej pomocy przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2: szczegółowa struktura wydatków na świadczenia pomocy społecznej poniesionych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu.

Forma pomocy	Rok 2018		Rok 2019	
	Liczba korzystających osób/rodzin	Kwota świadczeń	Liczba korzystających osób/rodzin	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	147	691.084,43	127	697.486,29
Zasiłki okresowe	290	539.933,85	232	484.795,60
Zasiłki celowe, zdarzenie losowe	314	234.857,12	289	249.519,05
Świadczenia pieniężne na zakup żywności bądź posiłku (w ramach programu dożywiania)	425	465.218,00	398	505.429,00
Posiłki (w ramach programu dożywiania)	215	165.099,55	131	100.700,25
Schronienie	2	16.202,20	5	9.675,20
Pogrzeb	1	4.031,20	2	7.995,00
Składki zdrowotne	126	56.491,54	111	57.850,02
Oplaty za pobyt w domach pomocy społecznej	31	593.520,60	32	791.520,61
Usługi opiekuńcze	73	397.350,80	86	493.984,80
Pieczna zastępcza	31	163.568,24	38	195.522,20
Wynagrodzenie dla opiekuna	0	0	2	7.200,00

Źródło: opracowanie własne

W wydatkach poniesionych na zadania własne wliczone jest wsparcie Wojewody na te zadania w kwocie:

- na zasiłki okresowe – 484.795,60 zł;
- na dożywianie w ramach programu „Posilek w szkole i w domu” - 411.130,00 zł
- na zasiłki stałe – 697.486,29 zł;
- na składki na ubezpieczenie zdrowotne – 57.850,02 zł;
- wynagrodzenie za sprawowanie opieki 7.200,00 zł;
- usługi na rzecz osób niepełnosprawnych - 90.086,40 zł.

Dokonując analizy wydatków w porównaniu do roku ubiegłego, należy stwierdzić, że nastąpił wzrost wydatków w realizacji pomocy w formie zasiłków stałych, składek na ubezpieczenie zdrowotne, usług opiekuńczych, w opłatach za pobyt w domach pomocy społecznej, w opłatach za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (piecza zastępcza) oraz w wypłacie zasiłków celowych i świadczeń pieniężnych z programu „Posilek w szkole i w domu”.

Najwyższy wzrost wydatków nastąpił w przypadku opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej i kosztach usług opiekuńczych. Wydatki Gminy za osoby przebywające w domach pomocy

społecznej wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego. Spowodowane to jest wyższymi kosztami utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej. Do wzrostu kwoty za usługi opiekuńcze przyczynił się wzrost stawki za jedną godzinę świadczonych usług (w 2018 - 19,60 zł za godzinę, w 2019 wzrost do 20,70 zł za godzinę), jak również wzrost liczby osób, na rzecz których świadczone były usługi. Znacznie wzrosła liczba godzin. Duży wzrost nastąpił w przypadku wydatków na pokrycie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Związane to jest z zasadami ponoszenia opłat za ich pobyt (w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej wydatki gmin wzrastają z 10 % do 30%, a w trzecim roku do 50%) oraz wzrostem liczby dzieci, za które regulowana była opłata. Do wzrostu wydatków przyczyniła się także większa ilość dzieci za które pokrywana jest należność.

Kwota wypłaconych zasiłków stałych wzrosła nieznacznie w porównaniu do roku poprzedniego. Korzysta z tej formy pomocy mniej osób, jednak w wyniku waloryzacji kwot świadczeń od października 2018 r. wzrosły wysokości zasiłków stałych. Wyższe kwoty zasiłków spowodowały wyższe opłaty na ubezpieczenie zdrowotne.

Wzrosły wydatki na wypłatę zasiłków celowych i świadczeń pieniężnych na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. Z tej formy pomocy skorzystało mniej osób, osoby te otrzymały wyższe świadczenia niż w roku 2018.

Wydatki na wypłatę zasiłków okresowych zmalały - sytuacja ta spowodowana była zmniejszeniem się liczby osób korzystających z tej formy pomocy. Zmniejszyły się wydatki na opłatę schronienia za osoby bezdomne, z uwagi na fakt, że dwie osoby korzystające wcześniej ze schronienia otrzymały lokale socjalne. Z kolei zmniejszenie wydatków na posiłki spowodowane było mniejszą liczą dzieci, które korzystały z tej formy pomocy.

2.1. Zasiłek stały

Jest to świadczenie, które zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód był niższy od ustawowego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie były niższe od ustawowego kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W roku 2019 z pomocy w formie zasiłku stałego skorzystało 127 osób – wypłacono na ich rzecz 1.315 świadczeń - łączna kwota wypłaconej pomocy w formie zasiłku stałego wyniosła 697.486,29 zł (zadanie własne - pełna dotacja z budżetu państwa).

2.2. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy to zadanie własne gminy dotowane ze środków budżetu państwa. Świadczenie to przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Zasiłek okresowy w zdecydowanej większości przypadków był przyznawany z tytułu bezrobocia. Został przyznany 232 osobom/rodzinom - wypłacono 1.477 świadczeń.

Łączna kwota wypłaconej pomocy w formie zasiłku okresowego wyniosła 484.795,60 zł (zadanie własne - pełna dotacja z budżetu państwa).

2.3. Zasiłek celowy

To zadanie własne gminy - świadczenie fakultatywne przyznawane osobie bądź rodzinie na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej. *Zasiłek celowy* przyznawano głównie na zakup leków, opału, odzieży i obuwia. Skorzystało z niego 289 osób/rodzin – liczba wypłaconych świadczeń wyniosła 881

Łączna kwota wypłaconej pomocy w formie zasiłków celowych, celowych specjalnych wyniosła 249.519,05 zł.

Pomoc w formie zasiłków celowych na zakup żywności w ramach rządowego wieloletniego programu „*Posilek w szkole i w domu*” na lata 2019-2023: wydatki na ten cel wyniosły 505.429,00 zł, wydano decyzje dla 398 osób/rodzin, liczba osób w tych rodzinach wyniosła 893 - liczba wypłaconych świadczeń 2797.

2.4. Ubezpieczenie zdrowotne

Za osoby, mające ustalone uprawnienie do zasiłku stałego i nieposiadające innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne, które stanowiły gwarancję uzyskania świadczeń zdrowotnych z Narodowego Funduszu Zdrowia. W roku 2019 opłacono składki za 111 osób - liczba wypłaconych świadczeń wyniosła 1.165, a poniesiony koszt 57.850,02 zł (zadanie własne - pełna dotacja z budżetu państwa).

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz.1373 z późn. zm.) do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie (czyli bezpłatnie) mają prawo osoby inne niż ubezpieczone, posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej, które spełniają kryterium dochodowe, określone w przepisach o pomocy społecznej. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu w 2019 roku wydał 49 decyzji dotyczących prawa do świadczeń opieki zdrowotnej – koszt realizacji zadania wyniósł **1.008,00 zł.** (pełna dotacja z budżetu państwa).

2.5. Schronienie

Ośrodek opłaca także pobyt osób bezdomnych w schroniskach. W trakcie roku 2019 ze schronienia w schroniskach skorzystały 3 osoby bezdomne z terenu miasta i gminy Wieluń. Ponadto 2 osobom udzielono noclegu w noclegowni dla osób bezdomnych w prowadzonym przez WOSIR hotelu MARATON w Wieluniu przy ul. Częstochowskiej 35. Ogólny koszt opłaty za schronienie wyniósł 9.675,20 zł (środki własne).

2.6. Praca socjalna

Jednym z głównych zadań pracownika socjalnego w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie szeroko rozumianej pracy socjalnej, mającej na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W roku 2019 pracą socjalną objęto 654 osoby/rodziny - liczba osób w tych rodzinach wyniosła 1.425, przy czym: 185 rodzinom świadczone pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej, a dla pozostałych rodzin stanowiła ona wsparcie obok świadczeń pieniężnych i w naturze.

2.7. Usługi opiekuńcze

Osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagały pomocy innych osób, korzystały z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych, świadczonych w miejscu zamieszkania. W roku 2019 usługami opiekuńczymi objęto 86 osób, usługi opiekuńcze świadczone były przez Zakład Usługowy Anna Werbicka z siedzibą w Wieluniu, z którym Ośrodek zawarł stosowną umowę, koszt 1 godziny wynosił 20,70 zł. Odpłatność za usługi opiekuńcze reguluje uchwała Nr XX/187/04 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 29 czerwca 2004 roku (Dz. Urz. Woj. Łódz. Nr 215 poz.1933, zm.: Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2008 r. Nr 46, poz.546).

W roku 2019 Gmina Wieluń skorzystała z Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn „ Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” - edycja 2019, który był realizowany w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program ten zakładał wsparcie finansowe gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, jakim jest organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych. Skierowany był do osób w wieku do 75 roku życia z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jak również z orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji. Z programu skorzystać mogły także dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze szczególnymi wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Ze wsparcia w ramach Programu mogły korzystać osoby spełniające warunki do udzielenia

pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej, których dochód nie przekracza 350% obowiązującego od 1 października 2018 r. kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Gmina Wieluń na realizację zadania w 2019 roku otrzymała środki w kwocie 90.086,40 zł, a liczba osób, którym świadczone usługi opiekuńcze dofinansowane z Programu wyniosła 14. Ogólny koszt usług opiekuńczych wyniósł 493.984,80 zł. (środki własne 403.898,40 zł + środki z Funduszu Solidarnościowego 90.086,40 zł). Odpłatność wnoszona przez osoby, na rzecz których świadczona była pomoc usługowa wyniosła 71.865,00 zł i została odprowadzona do Urzędu Miejskiego w Wieluniu.

2.8. Pobyt w domu pomocy społecznej.

W roku 2019 Ośrodek pokrywał koszty pobytu w domach pomocy społecznej za 32 osoby na kwotę 791.520,61 zł, wśród tych osób 8 zostało umieszczonych w 2019 roku.

Zobowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkańcy domu, małżonek, zstępni przed wstępnymi i gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Wpłaty od rodzin osób przebywających w dps wyniosły 43.794,81 zł i odprowadzone zostały do Urzędu Miejskiego w Wieluniu.

2.9. Posiłek

To zadanie pokrywane zarówno ze środków własnych Gminy, jak i z budżetu państwa poprzez realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Pomoc w formie posiłków może być przyznana dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, szczególnie osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W ramach Programu pomoc w formie posiłków otrzymało 131 osób, koszt udzielonej pomocy wyniósł 100.700,25 zł.

2.10. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

W roku 2019 wypłacono wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad małoletnimi 2 osobom, którym Sąd Rejonowy w Wieluniu Postanowieniem przyznał prawo do wynagrodzenia (art.18, ust.1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej). Koszt zadania wyniósł 7.200,00 zł i w całości pokryty został z środków Wojewody. Koszty obsługi wyniosły **108 zł**

3. Pomoc materialna dla uczniów

Świadczenia w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych dla uczących się dzieci i młodzieży stanowią istotną formę pomocy materialnej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Świadczenia te kierowane są do uczniów pobierających naukę w różnych typach szkół, słuchaczy publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych, a także wychowanków przebywających w ośrodkach umożliwiających realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Pomoc materialna dla uczniów została uregulowana w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz.1481 z późn. zm.), w rozdziale 8a.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendium szkolne i zasiłek szkolny.

Podstawową przesłanką otrzymania przez ucznia stypendium szkolnego jest trudna sytuacja materialna, w jakiej ten uczeń się znajduje, wynikająca z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub gdy rodzina jest niepełna.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie mogła być większa niż kwota 528 zł. Zasiłek szkolny jest drugim po stypendium świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, które może być przyznane uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej. Zasiłek może przysługiwać uczniowi, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji, wyłącznie z powodu zdarzenia losowego. Ponadto, w odróżnieniu od stypendium, jest świadczeniem jednorazowym- pomocą nadzwyczajną. Nie ma tu określonego kryterium dochodu na osobę w rodzinie ubiegającego się o zasiłek. W roku 2019 nie udzielono pomocy w formie zasiłku szkolnego.

W roku 2019 wypłacono stypendia dla 107 uczniów na kwotę **72.672,20 zł**.

4. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza

Wsparciem asystentów rodziny w 2019 roku objęto 23 rodziny. Asystenci swoim działaniem obejmują rodziny, w których dominującym problemem są trudności opiekuńczo - wychowawcze z dziećmi, zagrożone wykluczeniem społecznym, a nawet umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Praca asystenta polega w szczególności na udzielaniu pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wskazywaniu właściwych metod wychowawczych, właściwego sposobu pełnienia ról rodzicielskich, prawidłowej komunikacji w rodzinie, kształtowaniu prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności wychowawczych, motywowaniu i udzielaniu pomocy w poszukiwaniu pracy i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz motywowaniu do udziału w terapii uzależnień.

Wydatki związane z zatrudnieniem dwóch asystentów wyniosły **83.862,49 zł**.

Zgodnie z art.191 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.), w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% wydatków w drugim roku pobytu i 50% wydatków w trzecim i następnych latach.

W roku 2019 Gmina Wieluń poniosła wydatki za 38 dzieci, które przebywały w rodzinach zastępczych bądź w domu dziecka, koszt zadania wyniósł 195.522,20 zł.

Pracownicy socjalni kontynuowali współpracę z instytucjami i organizacjami w celu właściwego rozeznania potrzeb i skutecznego organizowania pomocy. Współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami oraz policją przynosiła korzystne efekty pracy na rzecz osób i rodzin w celu minimalizowania istniejących zagrożeń w środowisku, rozwiązania istniejących problemów opiekuńczo-wychowawczych.

Od 2014 roku w Polsce realizowany jest Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Główny cel programu to udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej. Uprawnienie do korzystania z pomocy żywnościowej jest uwarunkowane znajdowaniem się w trudnej sytuacji życiowej (sytuacje takie wymienia art. 7 ustawy o pomocy społecznej) oraz spełnieniem kryterium dochodowego, które zostało określone na poziomie 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Ośrodek kwalifikuje osoby do pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego. Dystrybucja żywności w 2019 roku dokonywana była przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w Wieluniu i Fundację Św. Józefa. W roku 2019 wydano 191 skierowań kwalifikujących do odbioru żywności.

5. Informacja o realizacji projektu „Centrum Usług Środowiskowych w Powiecie Wieluńskim”

Projekt „*Centrum Usług Środowiskowych w powiecie wieluńskim*” jest projektem partnerskim współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Realizatorami projektu są:

- 1) Gmina Osjaków/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osjakowie,
- 2) Gmina Wieluń/Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu,
- 3) Powiat Wieluński/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu,
- 4) Fundacja na Rzecz Rozwoju Powiatu Wieluńskiego z siedzibą w Wieluniu.

Okres realizacji projektu to 1.01.2019 r. - 31.12.2020 r.

Całkowita wartość projektu wynosi 1.737.468,96 zł i obejmuje 1.506.154,96 zł dofinansowania

ze środków unijnych oraz wkład własny. Udział finansowy Gminy Wieluń w projekcie to 785.530,18 zł z czego 653.530,18 zł stanowią środki pozyskane z EFS.

Celem projektu jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, ograniczających ubóstwo i wykluczenie społeczne, poprzez utworzenie i prowadzenie na terenie powiatu wieluńskiego w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. - łącznie przez wszystkich partnerów - 73 miejsc świadczenia usług społecznych dla 125 osób.

Dzięki udziałowi w projekcie, mieszkańcy Gminy Wieluń mogą skorzystać z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej i wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, a opiekunowie faktyczni osób niesamodzielnych mogą uzyskać wsparcie w postaci doradztwa psychologicznego i szkoleń.

MGOPS w Wieluniu w roku 2019 w ramach projektu zatrudnił 3 asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej, którzy świadczyli usługi asystenckie 14 mieszkańcom gminy Wieluń.

Ponadto w ramach projektu rozszerzono zakres wsparcia świetlicy środowiskowej. Dla 30 wychowanków świetlicy środowiskowej w Wieluniu udział w projekcie oznaczał rozszerzenie wsparcia, jakie świetlica oferuje im na co dzień. W ramach projektu, dzieci i młodzież uczęszczająca do świetlicy, mogła dodatkowo skorzystać z pomocy psychologa i logopedy, nauczycieli języków angielskiego i niemieckiego oraz brać udział w zajęciach arteterapii i zajęciach rozwijających kompetencje informatyczne.

W celu doposażenia placówki zakupiono ze środków unijnych 8 stanowisk do pracy z komputerem (stoliki + krzesła), 8 notebooków z oprogramowaniem oraz szafę do przechowywania sprzętu komputerowego.

Świetlicę doposażono również w szereg gier planszowych, pomocy edukacyjnych oraz stymulujących rozwój fizyczny. Na czas wakacji i ferii zimowych wychowankom zapewniono catering w formie II śniadania, dwudaniowego obiadu i podwieczorku, a także zorganizowano kilka wyjść na seanse filmowe do kina Syrena.

Na realizację projektu w roku 2019 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu wydał 344.333,19 zł, z czego **279 285,57 zł** pochodziło z dofinansowania ze środków unijnych, a 65.047,62 zł stanowiło wkład własny do projektu.

6. Działania związane z realizacją Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wieluń na lata 2016-2020 , gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Wieluń na rok 2019 oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii w Gminie Wieluń na rok 2019.

Zespół Interdyscyplinarny w Wieluniu w celu realizacji zadań ustawowych oraz wynikających z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wieluń koordynuje działania przedstawicieli instytucji, służb i organizacji zajmujących się problemem przemocy domowej. Obsługę techniczno-organizacyjną Zespołu zapewnia Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu.

Na realizację zadań Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wieluń, w roku 2019 ze środków własnych Gminy oraz gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wydatkowano: **15.149,97 zł**.

Szczegółowe informacje dot. działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i realizacji Programu w roku 2019 przewodnicząca Zespołu przedstawia w oddzielnym sprawozdaniu.

Na realizację zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 roku wydano za pośrednictwem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – na funkcjonowanie świetlic środowiskowych w Wieluniu i Olewinie – 249.225,21 zł.

Pozostałe kwoty wydatkowane na zadania realizowane przez inne podmioty to: z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – **154.168,21 zł** oraz z gminnego programu przeciwdziałania narkomanii – **43.592,82 zł**. Szczegółowe informacje dotyczące realizacji tych zadań Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wieluń, koordynująca działania związane z uzależnieniami na terenie Gminy, przekazuje Radzie Miejskiej w odrębnym sprawozdaniu.

Zatrudnienie i wydatki

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej przy ul. Okólnej 7 i Reformackiej 3 pracę świadczy 31 osób (30 etatów).

Wydatki rzeczowe na utrzymanie i wynagrodzenia : **2.081.794,41 zł**.

II. POMOC INSTYTUCJONALNA

DOM PRACY SOCJALNEJ WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

1. DOM PRACY SOCJALNEJ – Wieluń, ul. Okólna 7 i Olewin 92

W Domu Pracy Socjalnej funkcjonują:

- 1) świetlica środowiskowa w Wieluniu (dwie grupy - dla dzieci i młodzieży);
- 2) świetlica środowiskowa w Olewinie;
- 3) świetlica seniora;
- 4) punkt pomocy wolontarystycznej;

Celem placówki jest:

- 1) zapewnienie dzieciom i młodzieży opieki wychowawczej, stworzenie warunków do nauki, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz wyrównywanie braków wychowawczych rodzin i eliminowanie zaburzeń zachowania;
- 2) umożliwienie osobom starszym zagospodarowania czasu wolnego;
- 3) szerzenie idei wolontarystycznej wśród osób potrzebujących pomocy i tych, które pragną pomagać innym;

1.1 Świetlice środowiskowe

Świetlica środowiskowa działa jako placówka wsparcia dziennego, integrująca dzieci i młodzież, ma charakter wieloaspektowych oddziaływań, m.in. opiekuńczych, wychowawczo – edukacyjnych oraz profilaktyczno – terapeutycznych.

Świetlica Środowiskowa jest czynna od poniedziałku do piątku, w godzinach:

- w Wieluniu 10.00 – 18.00, a w dni wolne od zajęć lekcyjnych w godzinach 8.00 -16.00,
- w Olewinie 12.00-18.00 w dni wolne od nauki szkolnej 9.00-15.00.

W świetlicy środowiskowej w Wieluniu w 2019 roku zapisanych było 40 osób, w świetlicy środowiskowej w Olewinie 14 osób, w wieku 7 do 17 lat.

Ogółem (w czasie nauki szkolnej oraz ferii zimowych i wakacji) w roku 2019 zapewniono opiekę 54 wychowankom.

Program zajęć w świetlicy dostosowany był do potrzeb uczestników i wynikał z ich wieku rozwojowego oraz sytuacji rodzinnej. Duży nacisk kładziony był na indywidualne podejście do każdego wychowanka. Różnorodny program zajęć pozwalał wykazać się każdemu dziecku własnymi pomysłami i inwencją twórczą.

Zajęcia dla wychowanków umożliwiają realizację następujących zadań:

- 1) stwarzanie dzieciom i młodzieży warunków do nauki własnej i pomoc w nauce, mająca na celu wyrównanie dysproporcji w poziomie wiedzy i umiejętności poszczególnych wychowanków.

Wychowankowie świetlic środowiskowych to uczniowie, którzy borykają się z trudnościami szkolnymi. W świetlicy pracujemy nad wyrównywaniem braków w podstawowych wiadomościach, będących efektem zaniedbania środowiskowego, poprzez dodatkowe ćwiczenia i zadania. Wyrabiamy u wychowanków motywację do nauki, organizując różnorodne konkursy wiedzy, quizy i zabawy dydaktyczne. Zapewniamy dostęp do pomocy naukowych tj. książek, atlasów, komputerów. Kształtujemy u dzieci i młodzieży nawyk korzystania ze słowników oraz czytania lektur szkolnych. Dodatkowo oferujemy pomoc nauczyciela matematyki i wolontariuszy.

2) organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży po zajęciach szkolnych oraz w czasie ferii i wakacji.

Wychowankowie mają zapewniony szeroki wachlarz atrakcyjnych, różnorodnych zajęć, dostosowanych do wieku, możliwości intelektualnych i zainteresowań. Ich celem jest rozwijanie u dzieci wielu umiejętności, które przydają się im w dorosłym samodzielnym życiu.

W roku 2019 odbyły się zajęcia propagujące racjonalne formy spędzania czasu wolnego:

- a) plastyczno – techniczne, stwarzające okazję do gromadzenia doświadczeń zarówno poznawczych, jak i twórczych dzięki różnym technikom plastycznym. Przyczyniają się one do uzyskiwania umiejętności techniczno – konstrukcyjnych oraz wrażliwości estetycznych. Dzieci stworzyły m.in. karmnik dla ptaków, kalendarz na Nowy Rok, maski karnawałowe, pizze z plasteliny, bałwanki ze sztucznego śniegu, pingwiny, kartki walentynkowe, laurki z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki, Dnia Ojca, kartki wielkanocne i bożonarodzeniowe. W trakcie zajęć wykonały: rysunki Eskimosów, ślady zwierząt, wyklejane dinozaury, myszki z orzechowych łupinek, krajobraz zimowy, Marzannę, dary lasu, warzywa i owoce w koszykach wiklinowych, las pełen pszczołek, wiosenne ptaszki, naszyjniki z makaronu, zakładki do książek, motyle, koła ratunkowe, kwiaty malowane kilkoma mazakami, kolorowe pralki, makietę lasu oraz „Miasteczko ruchu drogowego”, ośmiornice z butelek plastikowych, pozeracze baterii oraz różnorodne ozdoby bożonarodzeniowe.

Dodatkowo wychowankowie przygotowali gazetki okolicznościowe, dekoracje sal w zależności od zmieniających się pór roku oraz obchodzonych świąt. Redagowali oraz ozdabiali również kronikę świetlicową.

W czerwcu 2019r. wychowankowie otrzymali wyróżnienie w XVIII akcji i konkursie ekologiczno – przyrodniczym „Kolorowy domek dla moich skrzydlatych przyjaciół” zorganizowanym przez Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury i Sportu w Wieluniu.

- b) sportowe, rozwijające sprawność ruchową oraz uczące dzieci nawyków prozdrowotnych. Zajęcia te stwarzają okazję do współdziałania w zespole, kształtują charakter

i samodyscyplinę.

Odbyły się m.in. turnieje w piłkarzyki, w tenisa stołowego, w piłkę nożną, nauka tańca ZUMBA, zawody sportowe na lodowisku i na basenie, ćwiczenia fizyczne z wykorzystaniem materacy lub muzyki, zabawy ruchowe z elementami metody Weroniki Sherborne, z użyciem hula hop, skakanek, gry: Wygibajtus, kręgle, rzut do tarczy, chodzenie na szczudłach, zabawy ze skakanką, gry taneczne i sportowe na konsoli XBOX, pobijanie rekordów lekkoatletycznych, zabawy Limbo, zabawy z piłką w wodzie, zapasy sumo, narty bez śniegu, musztra wojskowa. Wychowankowie wzięli udział w zabawach sportowych uczących zdrowej rywalizacji, poprawiających sprawność i spostrzegawczość, w zawodach młodych ekologów. Grali w piłkę nożną, wykonywali ćwiczenia siłowe. W trakcie zabaw skakali przez przeszkody. W okresie letnim wychowankowie często spędzali czas na świeżym powietrzu: grali w piłkę nożną, siatkową, w dwa ognie, korzystali z urządzeń na siłowni napowietrznej. Wychowawcy w trakcie zajęć wykorzystywali chustę i tunel animacyjny, worki do skakania, linę do przeciągania.

- c) zajęcia dydaktyczno – wychowawcze, stwarzające możliwość wszechstronnego rozwoju umysłowego, psychicznego i społecznego dzieci.

Wychowankowie wzięli udział m.in. w zabawach integracyjnych z chustą animacyjną, w konkursach logicznego myślenia: „Zima”, „Witaminki, witaminki dla chłopczyka i dziewczynki”, „Rozpoznawanie leśnych zwierząt – zagadki dźwiękowe”, „Escape Room – pokój zagadek”, „Przyjaciele lasu – młodzi leśnicy”; w Quizach: „Postacie z bajek”, „Jesteśmy rodzeństwem”. Rozwiązywali krzyżówki, rebusy, bawili się w kalambury – odgadywali hasła związane z nazwami owoców, warzyw, zawodów wykonywanych przez dorosłych. Poznali zakres pracy górnika, żołnierza, geologa, strażaka, paleontologa, leśnika i samodzielnie sadzili drzewka. Wychowawcy przeprowadzili m. in. zajęcia: „Roboty, potwory i inne stwory – upcykling”, „Zima naszych dziadków”, „Poezja na wesoło”, „Poznajemy związki frazeologiczne – co autor miał na myśli?”, „Poznajemy faunę i florę lasu”, „Skąd się bierze prąd?”, „Poznajemy dzieci z różnych stron świata, powitanie w wielu językach, flagi różnych krajów”, „Poznajemy tańce”. Wychowankowie stawiali pierwsze kroki w nagrywaniu filmów krótkometrażowych. W trakcie zajęć wychowankowie układali puzzle, bawili się klockami konstrukcyjnymi, grali w gry planszowe i karciane, gimnastykowali buzię i język w trakcie zajęć logopedycznych, ćwiczyli wzrok, redagowali życzenia bożonarodzeniowe i adresowali koperty. Pisali też listy do św. Mikołaja.

Poza tym zorganizowaliśmy dla wychowanków:

- wyjścia do Muzeum Ziemi Wieluńskiej i udział w zajęciach: „Husarz – jeździec

skrzydlaty”, „Skarby z błota”, „Wyprawa przez pustynię”,

- wyjścia do Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Wieluniu i udział w zajęciach: „Włoskie lato w bibliotece” oraz „Piknik czytelniczy”,
- wyjście do Biblioteki Pedagogicznej w Wieluniu i udział w zajęciach: „Drzewo”,
- wyjścia do Kino-Teatru „Syrena” na seanse filmowe: „Louis i Obcy”, „Ralph Demolka w Internecie”, „Agent Kot”, „Młody geniusz i kłopotliwe wynalazki” ,
- wyjazd do Szkołki Leśnej w Mierzycach (zabawy ekologiczne, pogadanka z leśnikiem),
- pobyt na basenach, lodowisku, boiskach sportowych i placach zabaw, siłowni napowietrznej,
- wycieczkę do Krasiejowa, podczas której podopieczni zwiedzali Park Rozrywki, Park Nauki i Ewolucji Człowieka oraz Oceanarium,
- wyjścia do ogrodu botanicznego w Wieluniu,
- wyjście na cmentarz.

Podczas zajęć świetlicowych propagujemy ideę radosnego obchodzenia świąt okolicznościowych (np. Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Kobiet, przywitanie pierwszego dnia wiosny, Dzień Dziecka, Dzień Życzliwości, Dzień Chłopaka, Andrzejki, Mikołajki) oraz poszanowania dla świąt narodowych (np. Święto Konstytucji 3 Maja, wyjście na cmentarz z okazji dnia Wszystkich Świętych, Dzień Niepodległości). Wychowawcy wykorzystują sprzęt multimedialny i prowadzą też dla wychowanków dyskoteki świetlicowe i zabawę „karaoke”.

d) zapobieganie patologiom społecznym ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

Celem prowadzonych zajęć jest zapobieganie uzależnieniom, kształtowanie pozytywnych postaw, uświadamianie zagrożeń i konsekwencji spożywania środków odurzających, a także uświadamianie wychowankom skali zagrożenia i konsekwencji stosowania przemocy (w tym cyberprzemocy).

W roku 2019 wychowawcy przeprowadzili wiele zajęć profilaktycznych m. in. „Dzień Dentysty – osvajanie się z gabinetem stomatologicznym”, „Jestem bezpieczny na drodze”, „Bezpieczne wakacje i ferie zimowe”, „Jestem fit – dbam o linię – zdrowe odżywianie”, „Światowy dzień wzroku – dbamy o zdrowe oczy”, „Gimnastyka języka”.

Wychowawcy przygotowali również zajęcia z elementami socjoterapii: „Nazywamy emocje – Czy Edytka jest bardzo brzydka?”, „Bezpieczny Internet”, „Szczepimy seniorów”, „Higiena osobista – dlaczego musimy jej przestrzegać?”, „Jak mówić NIE – bądź asertywny”, „Nie kłamiemy – jesteśmy uczciwi”, „Dopalaczom mówimy STOP”, „Stop przemocy wobec dzieci”, „O agresji!”, „Porozmawiajmy o strachu”, „Nasze korzenie”, „Jak stare drzewo czas zatrzymało, by coś powiedzieć ludziom”, „Mały Sunan i tygrysek – cieszymy się z tego co mamy”, „Reaguj, kiedy komuś dzieje się krzywda”, „Cyrk motyli – uczymy się być tolerancyjni”, „Pomagamy zwierzętom zimą”. Prowadzona

też była profilaktyka zachowań agresywnych. Wychowankowie dowiadywali się po co tworzy się reguły i zasady, zdobywali umiejętność wybaczenia, zwalczania negatywnych emocji.

Podczas codziennych zajęć prowadzone były przez opiekunów pogadanki z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu, nikotyny i narkotyków, konsekwencji wagarów.

W pracy z wychowankami wychowawcy wykorzystali też prezentacje multimedialne i audiobooki, które w przystępny sposób ukazują rzetelne informacje. Slajdy i słuchowiska prezentowały m.in.: „Rok w lesie”, „Jestem bezpieczny w lesie”, „Dzień dinozaura”, „Skąd się bierze książka?”, „Krainy lodu”, „Tańce nowoczesne, orientalne i etniczne”

3) współpraca ze środowiskiem rodzinnym i szkolnym dziecka.

Realizując zadania opiekuńczo – wychowawcze aktywnie współpracujemy z rodzicami naszych wychowanków. Dzięki codziennej obserwacji każdego podopiecznego pomagamy ich opiekunom dostrzec i zrozumieć problemy, z którymi borykają się ich dzieci. Staramy się określać indywidualne zagrożenia dla każdej rodziny oraz podpowiadamy, jak sobie z nimi radzić oraz kiedy i gdzie szukać pomocy. W związku z tym oferujemy dziecku i jego rodzinie:

- rozmowy indywidualne, odwiedziny w domach rodzinnych, rozmowy telefoniczne i korespondencja,
- systematyczną kontrolę postępów dziecka w szkole,
- spotkanie z cyklu „Rodzina siłą” z udziałem rodziców i opiekunów:

W czerwcu 2019r. odbyło się przedstawienie z okazji Dnia Rodziny, podczas którego wychowankowie wystawili teatrzyk pt. „Pogodne dzieci dla Mamy i Taty”, wykonali układ taneczny oraz zaśpiewali i zagrali z użyciem instrumentów wesołe piosenki, a rodzice wspólnie z dziećmi wzięli udział w quizie „Jak dobrze się znamy?” i w teście czujności grupy.

- stały kontakt z nauczycielami, pedagogami, kuratorami sądowymi i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, pracownikami socjalnymi.

4) zapewnienie posiłku uczestnikom świetlicy.

Każdego dnia wychowankom zapewnia się posiłek. W ciągu roku szkolnego jest to podwieczorek w formie kanapek, herbaty oraz dodatku (owoce lub słodczyce). W czasie wakacji i ferii zimowych oprócz śniadań dzieci otrzymują również dwudaniowy obiad.

Na żywność potrzebną do przygotowania posiłków z budżetu gminy w 2019 roku wydatkowana została kwota: 12.828,41zł (świetlica w Wieluniu: 7.330,80zł, świetlica w Olewinie: 5.497,61zł.). Sponsorzy zapewniali codziennie świeże pieczywo oraz co miesiąc, artykuły mleczarskie – mleko, biały ser, masło (Spółdzielnia Dostawców Mleka w Wieluniu).

Świetlica środowiskowa w Wieluniu bierze udział w partnerskim projekcie „Centrum Usług Środowiskowych w powiecie wieluńskim” współfinansowanym z Europejskiego Funduszu

Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Dla wychowanków świetlicy udział w projekcie oznacza rozszerzenie wsparcia, jakie świetlica oferuje im na co dzień. W ramach projektu wychowankowie korzystają z pomocy psychologa, logopedy, nauczycieli języków angielskiego i niemieckiego oraz biorą udział w zajęciach arteterapii i zajęciach rozwijających kompetencje informatyczne.

W świetlicy środowiskowej dzieci pokonują trudności w nauce, bezpiecznie i atrakcyjnie spędzają czas wolny, poprawiają kondycję na zajęciach sportowych, poznają i uczą się rozumieć i akceptować siebie, odkrywają i rozwijają talenty, uczą się dbać o zdrowie, zwiedzają ciekawe miejsca, oglądają interesujące filmy, wystawy, znajdują przyjaciół. Rodzice mają możliwość wsparcia oraz skorzystania z fachowej pomocy w sprawach dotyczących problemów wychowawczych i opiekuńczych.

1.2 Świetlica Seniora

W odpowiedzi na problemy samotności i poczucia niezrozumienia ludzi starszych Dom Pracy Socjalnej prowadzi Świetlicę Seniora. W świetlicy można się spotkać z osobami w podobnym wieku i wspólnie z nimi spędzić czas w miłej atmosferze. Świetlica Seniora skupia w swym gronie osoby w wieku 70-92 lata, które w godzinach przedpołudniowych(8.30-11.30) od poniedziałku do piątku odwiedzają placówkę. W świetlicy seniorzy mogą napić się ciepłej herbaty lub kawy, zjeść mały poczęstunek, a także zagrać w gry planszowe, porozmawiać lub poczytać gazety. Zawsze mogą liczyć na pomoc pracowników DPS. Życie Świetlicy uatrakcyjniamy imprezy organizowane z okazji świąt, imienin lub urodzin. Uczestnicy Świetlicy Środowiskowej nie zapominają o babciach i dziadku, przygotowują upominki z okazji Ich świąt, a seniorzy odwdzięczają się w Dzień Dziecka. W 2019r. uczestniczyli w obchodach Dnia Seniora, które odbyły się w ZSZ Nr 1 w Wieluniu oraz skorzystali z zaproszenia do WDK na IV Przegląd Piosenki Różnej Osób Niepełnosprawnych.

W 2019 roku świetlicę odwiedziło 16 osób, frekwencja na spotkaniach i zadowolenie uczestników świadczą o tym, że taka forma wsparcia jest im bardzo potrzebna. Na poczęstunek wydano 1.906,04 zł.

1.3 Punkt pomocy wolontarystycznej

Praca Punktu Pomocy Wolontarystycznej to przede wszystkim pośrednictwo w łączeniu potrzeb z jednej strony potencjalnych wolontariuszy, a z drugiej osób i rodzin zgłaszających potrzebę pomocy.

W ramach działalności biura Punktu Pomocy Wolontarystycznej w roku 2019:

- 1) Zarejestrowano w bazie Punktu 3 nowych wolontariuszy.
- 2) Zawarto 3 porozumienia o wykonywanie świadczeń wolontarystycznych, w tym:
 - a) 1 porozumienie dotyczyło pomocy w odrabianiu lekcji, organizowaniu zabaw i czasu wolnego

wychowankom świetlicy środowiskowej w Wieluniu

b) 2 porozumienia dotyczyły pomocy starszej, samotnej osobie, polegały na odwiedzinach, rozmowie, dotrzymaniu towarzystwa, pomocy w lekkich pracach domowych, wspólnych spacerach oraz robieniu zakupów.

3) W wyniku działań Punktu jedna z zarejestrowanych wolontariuszek objęła wsparciem dwie niepełnosprawne podopieczne Ośrodka i od wakacji regularnie im pomaga. Jednak nie podpisała porozumienia.

Działania punktu ukierunkowane są w chwili obecnej na znalezienie nowych ofert pracy dla wolontariuszy oraz znalezienie pełnoletnich osób do pomocy wychowankom świetlic środowiskowych.

1.4 Wydatki

Razem na działalność Domu Pracy Socjalnej wydatkowano:

1) ze środków gminnych: 308.833,51zł;

2) ze środków ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: 249.225,21zł

Razem: 558.058,72 zł;

1.5 Baza kadrowa

W Domu Pracy Socjalnej pracę wykonuje 10 osób (7,75 etatu).

2. WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ – Olewin 92

2.1. Informacje ogólne

Warsztat jest placówką pobytu dziennego. Czas trwania zajęć w Warsztacie wynosi 35 godzin tygodniowo i 7 godzin dziennie z przewidzianymi przerwami dla uczestników, ustalonymi corocznie przez kierownika WTZ, trwającymi nie dłużej niż 4 tygodnie w roku.

Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, także w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia oraz niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.

2.2. Uczestnicy WTZ

1) Liczba uczestników Warsztatu: 25

Liczba uczestników w przedziale wiekowym:

do lat 20 - 0

21-29 - 11

30-39 - 8

40-49 - 3

50-59 - 3

2) Rodzaj niepełnosprawności uczestników WTZ:

a) upośledzenie umysłowe 17 osób,

b) choroby psychiczne 3 osoby,

c) niepełnosprawność sprzężona 5 osób,

3) Stopień niepełnosprawności:

a) znaczny 19 osób,

b) umiarkowany 6 osób.

4) Liczba osób, które opuściły placówkę w 2019 roku: 2 osoby

5) Liczba osób przyjętych do Warsztatu Terapii Zajęciowej w 2019 roku : 2 osoby

2.3. Rehabilitacja społeczna i zawodowa

1) Rehabilitacja zawodowa w Warsztacie Terapii Zajęciowej ma na celu przede wszystkim:

a) wyposażenie uczestników w wiedzę o rynku pracy,

b) określenie sprawności do wykonywania określonego zawodu oraz ocenę możliwości zwiększenia tej sprawności,

c) ustalenie kwalifikacji, doświadczeń, uzdolnień i zainteresowań uczestników,

d) przygotowanie zawodowe (warsztaty ubiegania się o pracę, terapia zajęciowa, orientacja zawodowa, poradnictwo, wsparcie).

2) W ramach realizacji celów z zakresu zarówno rehabilitacji społecznej jak i zawodowej głównym nurtem prowadzonej działalności jest rehabilitacja prowadzona w 5 pracowniach terapeutycznych w oparciu o różnorodne techniki terapii zajęciowej zgodnie z profilem pracowni.

W pracowniach zajęcia odbywają się w oparciu o plany pracowni i indywidualne programy rehabilitacyjne uczestników. W programie każdej pracowni zawarte są szczegółowe zadania, cele, wartości terapeutyczne, metody pracy, rodzaje prowadzonych zajęć, rodzaje zajęć dodatkowych, formy współpracy z rodzicami/opiekunami. W Warsztacie na dzień 31.12.2019 r. działają następujące pracownie:

- a) pracownia gospodarstwa domowego,
- b) pracownia rękodzieła,
- c) pracownia techniczna- aktywizacji zawodowej,
- d) pracownia plastyczna- ogrodnicza,
- e) pracownia komputerowo-multimedialna.

Poza zajęciami kierunkowymi w każdej pracowni kształtowane są:

- a) umiejętności w zakresie orientacji zawodowej,
- b) umiejętności współpracy z grupą i odpowiedzialności za powierzone zadanie,
- c) usprawnienie manualne, doskonalenie koordynacji i spostrzegawczości,
- d) wiara we własną wartość i przydatność społeczną,
- e) podniesienie samodzielności,
- f) cierpliwość, wytrwałość oraz poczucie odpowiedzialności za wykonywaną pracę.

3) W Warsztacie prowadzone są dodatkowe zajęcia w podgrupach:

- a) grupa z elementami socjoterapii,
- b) edukacja biologiczna i społeczna,
- c) ekologia,
- d) „nasz styl”: promocja zdrowego stylu życia,
- e) logopedyczna.

4) Zajęcia dodatkowe:

W Warsztacie prowadzone są również zajęcia dodatkowe, których charakter wynika z bieżącej sytuacji gospodarczo - społecznej na naszym terenie oraz z bieżącej współpracy z instytucjami i organizacjami. W 2019 r. było 27 wydarzeń, w których brali udział uczestnicy WTZ m. in wyjazdy, turnus rehabilitacyjny, spotkania, imprezy integracyjne i okolicznościowe.

W tym roku opracowano jedną gazetkę WTZ.

Profil warsztatu na portalu społecznościowym Facebook, prowadzi grupa komputerowo-multimedialna.

2.4. Rehabilitacja ruchowa i psychologiczna

1) Rehabilitacja ruchowa:

Nadrzędnym celem rehabilitacji ruchowej prowadzonej w Warsztacie jest aktywne wspomaganie rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestników.

Zajęcia dostosowane są do możliwości somatyczno - motorycznych uczestników.

Głównym celem zajęć jest przywracanie osobom niepełnosprawnym w jak największym stopniu zdolności do samodzielnego życia, a jeśli to niemożliwe –wYROBIE u nich zastępczych sprawności wyrównujących ubytki funkcjonalne.

Ćwiczenia mają za zadanie nie tylko podnoszenie ogólne sprawności fizycznej uczestników ale także pobudzanie ich rozwoju umysłowego, zwiększanie ich samodzielności, wytrwałe kształtowanie cech charakteru takich jak: zdyscyplinowanie, aktywność, wytrwałość, współzycie w grupie, poczucie odpowiedzialności i wiara we własne siły.

Formy zajęć:

- a) zajęcia grupowe i indywidualne,
- b) ćwiczenia ogólno- kondycyjne i wzmacniające partie mięśniowe,
- c) gry i zabawy (również na świeżym powietrzu),
- d) spacer,
- e) taniec;

2) Rehabilitacja psychologiczna

Głównym celem rehabilitacji psychologicznej jest :

- a) adaptacja psychiczna uczestników do sytuacji i warunków zaistniałych na skutek niepełnosprawności,
- b) odpowiednie postrzeganie siebie poprzez modyfikację pojęcia o sobie samym i otaczającym świecie,
- c) przyjęcie zmodyfikowanego systemu wartości, ocen, nastawień postaw i oczekiwań,
- d) adaptacja w sferze emocjonalnej (adekwatność reakcji emocjonalnych do sytuacji),
- e) zmiana zachowań i stylu życia poprzez dostosowanie do wymogów i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności,

Formy zajęć:

- a) praca indywidualna z uczestnikiem,
- b) praca z rodzicem/opiekunem,
- c) porady, konsultacje.

2.5. Trening ekonomiczny i instrumenty motywacyjne

- 1) W WTZ uczestnicy odbywają trening ekonomiczny w formie gotówkowej i bezgotówkowej;
- 2) Wysokość środków finansowych wypłacanych uczestnikom w ramach treningu nie może przekraczać 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę a kwota ustalana jest przez Radę Programową zgodnie z indywidualnym programem, z uwzględnieniem regulaminu organizacyjnego WTZ;
- 3) Główne przeznaczenie środków finansowych z treningu ekonomicznego przez uczestników Warsztatu to realizacja ich potrzeb terapeutycznych realizowana przy czynnym współudziale uczestników (zakup opału, wózka inwalidzkiego, zbieranie na turnus rehabilitacyjny;

2.6. Działalność Rady Programowej WTZ

Radę programową WTZ tworzą następujący pracownicy Warsztatu: kierownik, terapeuci, instruktorzy terapii zajęciowej, technik fizjoterapii, psycholog.

Przewodniczącym Rady Programowej jest Kierownik Warsztatu.

Na posiedzenia Rady Programowej mogą być zapraszane również inne osoby w miarę aktualnych potrzeb.

W 2019 r. Rada Programowa odbyła 20 posiedzeń, na których dokonywano półrocznych i rocznych indywidualnych ocen uczestników, omawiano postępy rehabilitacyjne, bieżące funkcjonowanie WTZ, podejmowane były decyzje dotyczące usprawniania prowadzonego procesu terapeutycznego i urozmaicania go. W Warsztacie działa trzyosobowa Rada Rodziców.

2.7. Pomoc w obszarze zawodowym

Dwóch pracowników ukończyło kurs doradcy zawodowego. Prowadzą zajęcia z zakresu orientacji zawodowej. Uczestnicy razem z terapeutami na bieżąco śledzą oferty pracy pojawiające się w Powiatowym Urzędzie Pracy, w lokalnych gazetach i w internecie. Uczą się prezentacji, pisania podań. Podopieczni znajdują swoje mocne strony, które będą mogli wykorzystać przy wyborze pracy. Wyszukują zawodów, które ze względu na stan zdrowia mogą wykonywać. Rozpoznają różne zawody, swoje predyspozycje do nich. Nawiązano współpracę z zakładem produkującym wkładki do butów po to, aby w sprzyjającej bezpiecznej atmosferze nasi uczestnicy mogli przygotowywać się do pojęcia pracy w przyszłości- tzw. praktyki zewnętrzne. Wg. informacji z PUP nie ma ofert pracy i nie było żadnych w 2019 r. adekwatnych do predyspozycji psychofizycznych dla naszych uczestników. Pojawiają się oferty pracy dla osób niepełnosprawnych, ale nie z niepełnosprawnością intelektualną. Nawiązano współpracę z spółdzielnią socjalną ze Skrzynna, w której już pracuje nasz były uczestnik.

Uczestniczka z grupy rękodziela przez cały 2019 roku odbywała praktykę zawodową w zakresie obsługi korespondencji w MGOPS w Wieluniu.

2.8. Finansowanie Warsztatu

WTZ współfinansowany jest ze środków PFRON i samorządu powiatowego.

Środki wydatkowane na działalność WTZ w 2019r. :

- z funduszy PFRON – 452.400,00 zł., z czego wykorzystano kwotę 452.338,10 zł
- z funduszy samorządu powiatowego – 50.267,00 zł, z czego wykorzystano kwotę 50.267,00 zł

Razem: wykorzystana kwota: 502.605,10 zł.

2.9. Remont i zakup szafek dla uczestników

Z budżetu Gminy Wieluń WTZ wykorzystał środki finansowe w wysokości:

- a) na zakup szafek dla uczestników- 5.148,78zł.
- b) na malowanie w budynku MGOPS w Olewinie wykorzystano kwotę 3.950,00 zł
- c) materiały do malowania- 1.449,20 zł

Razem: kwota 10.547,98 zł

Baza kadrowa

W WTZ na dzień 31.12.2019 r. zatrudnionych było 7 osób, na 6,75 etatu.

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE

SAMODZIELNY REFERAT ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH - Wieluń ul. POW 14

Samodzielny Referat Świadczeń Rodzinnych realizuje zadania nałożone na gminę ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 111) o świadczeniach rodzinnych, ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zm.), ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.), ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.), ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2019 r., poz.473 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry Start" (Dz.U. z 2018 r., poz. 1061 ze zm.).

1. Wydatki na realizację świadczeń – 33 754 719,67 zł, w tym:

- 1) wydatki na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz pochodne (składki emerytalno-rentowe od niektórych świadczeń) - 9 804 453,01 zł
- 2) wydatki na świadczenia wychowawcze (rządowy program Rodzina 500+) – 22 881 916,66 zł
- 3) wydatki na jednorazowe świadczenie „Za życiem” - 20 000,00 zł
- 4) wydatki na świadczenie „Dobry start” – 1 048 350,00 zł

Podział wydatków ze względu na rodzaj świadczeń

	Rok 2018			Rok 2019		
	<i>liczba uprawnionych</i>	<i>ilość świadczeń</i>	<i>kwota</i>	<i>liczba uprawnionych</i>	<i>ilość świadczeń</i>	<i>kwota</i>
zasiłki rodzinne	1 995	23 136	2 626 730,29	1 756	20 414	2 292 072,26
dodatki z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	84	910	343 069,06	67	740	280 818,86
dodatki z tytułu urodzenia dziecka	96	129	87 392,10	84	156	75 706,51
dodatki z tytułu samotnego wychowywania dziecka	80	887	169 618,91	73	803	151 153,29
dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji	119	1 437	150 873,64	122	1 461	149 732,06

	Rok 2018			Rok 2019		
	<i>liczba uprawnionych</i>	<i>ilość świadczeń</i>	<i>kwota</i>	<i>liczba uprawnionych</i>	<i>ilość świadczeń</i>	<i>kwota</i>
dziecka niepełnosprawnego						
dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	1 394	2 526	132 018,62	1 230	2 404	114 806,54
dodatki z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	126	1 057	74 698,83	113	929	64 957,82
dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	231	2 587	239 624,33	202	2 355	213 494,75
świadczenie rodzicielskie	48	617	564 653,20	45	514	467 632,00
zasiłki pielęgnacyjne	670	8 169	1 291 865,54	686	8 471	1 599 600,86
świadczenia pielęgnacyjne	133	1 605	2 365 906,20	139	1 679	2 632 749,10
specjalny zasiłek opiekuńczy	30	322	169 503,40	30	360	219 626,80
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	197	197	197 000,00	214	214	214 000,00
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	214	2 415	930 311,30	182	1 969	775 349,78
zasiłek dla opiekuna	23	238	125 704,30	17	171	103 759,00
świadczenie wychowawcze	2 902	34 536	17 187 833,07	4 921	45 952	22 881 910,66
Świadczenie "Dobry start"	2575	3489	1 046 550,00	3497	3 497	1 048 350
jednorazowe świadczenie „Za życiem”	2	2	8 000,00	5	5	20 000
składki na ubezpieczenia społeczne opłacone za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne	83	1 073	358 600,82	83	1 016	384 638,80
składki na ubezpieczenia społeczne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	22	253	36 205,71	27	327	54 027,33

	Rok 2018			Rok 2019		
	<i>liczba uprawnionych</i>	<i>ilość świadczeń</i>	<i>kwota</i>	<i>liczba uprawnionych</i>	<i>ilość świadczeń</i>	<i>kwota</i>
składki na ubezpieczenia społeczne opłacone za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	6	72	10 633,44	6	62	10 325,65
razem		85 657	28 116 792,76		93 499	33 754 719,67

2. Wydatki związane z obsługą świadczeń – 598 740,15 zł, w tym:

1) wydatki związane z obsługą świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 265 323,11 zł

2) wydatki związane z obsługą świadczeń wychowawczych – 298 902,79 zł

3) wydatki związane z obsługą jednorazowego świadczenia "Za życiem" - 616,00 zł

4) wydatki związane z obsługą świadczenia "Dobry start" - 33 898,25 zł

3. Wydatki na podejmowane działania wobec dłużników alimentacyjnych pokryte z dochodów własnych gminy – 79 580,95 zł.

4. Wydatki na opłacenie składek zdrowotnych – 67 świadczeniobiorców – 85 231,85 zł.

Suma wydatków na wszystkie świadczenia wraz z kosztami obsługi wynosi: **34 518 272,62 zł**

5. Decyzje administracyjne, informacje i odwołania od decyzji w roku 2019, w tym:

1) decyzje administracyjne orzekające o:

a) przyznaniu świadczeń rodzinnych – 1 583

b) odmowie świadczeń rodzinnych – 116

c) przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 127

d) odmowie świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 8

e) przyznaniu jednorazowego świadczenia "Za życiem" - 5

f) odmowie świadczenia wychowawczego – 59

g) odmowie świadczenia "Dobry start" - 1

2) informacje o:

a) przyznaniu świadczenia wychowawczego – 3 567

b) przyznaniu świadczenia "Dobry start" - 2 565

3) odwołania od decyzji administracyjnych:

a) w sprawie świadczeń rodzinnych:

sposób rozpatrzenia – decyzja utrzymana w mocy – 3

b) w sprawie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych:

sposób rozpatrzenia - decyzja uchylona – 1

c) w sprawie świadczeń wychowawczych:

sposób rozpatrzenia - decyzja utrzymana w mocy – 2

6. Baza kadrowa

Wg stanu na dzień 31.12.2019 r. w Referacie pracę wykonywało 8 osób (8 etatów). Ze środków na obsługę świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynagradzany jest z 1 etatu pracownik Działu Ekonomicznego MGOPS w Wieluniu.

*

Wydatki ogółem z działalności MGOPS (bez Warsztatu Terapii Zajęciowej) wyniosły: **41.420.199,01 zł.**

Wydatki ogółem - razem z Warsztatem Terapii Zajęciowej (środki PFRON, Starostwa Powiatowego) wyniosły 41.420.199,01 zł + 502.605,10 zł = **41.922.804,11 zł.**

Podsumowanie

W roku 2019 realizacja zadań pomocowych ukierunkowana była na wzmocnienie osób i rodzin w pokonywaniu trudnych sytuacji życiowych, rozwiązywanie problemów - poprzez środowiskowe i instytucjonalne formy pomocy, kierowane do najsłabszych, w szczególności do dzieci, osób starszych, schorowanych, niepełnosprawnych, do osób uwikłanych w kryzys i zagrożonych marginalizacją społeczną.

W roku 2020 podobne formy wsparcia i działania wspomagające w odzyskaniu, utrzymaniu lub wzmocnieniu pełnych możliwości życiowych, oferowane będą osobom i rodzinom potrzebującym pomocy, które własnym staraniem nie są w stanie poprawić jakości życia.

KIEROWNIK
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wieluniu

Katarzyna Pasarz